

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Suomen Muusikkojen Liitto ry:n lausunto sivistysvaliokunnalle HE 245/2020 vp Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Muusikkojen liitto edustaa laajasti musiikin alan esittäviä taiteilijoita kuten muusikkoja, artisteja, solisteja ja myös balettianssijoita. Liitolla on 25 työehtosopimusta alan eri sektoreilla, ja jäsenistö kattaa pääosan ammattimaisista musiikin esittäjistä Suomessa sekä VOS:n piirissä että vapaalla kentällä. Reilut kaksi kolmasosaa jäsenistöstä toimii freelancereina työsuhteisesti tai yrittäjäasemassa.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä tartuntatautilain muuttamisesta. Koronaepidemia on vaikeuttanut koko esittävän taiteen kenttään vuoden 2020 aikana ja aiheuttanut merkittävää taloudellista ahdinkoa, erityisesti freelancereille.

Pidämme kannatettavana, että elinkeinotoimintaan ja kulttuurialalla myös usein yleishyödylliseen toimintaan puuttuvia rajoituksia koskevat toimivaltamääräykset, rajoitusten edellytykset ja rajoitusmenettelyt kirjataan lakiin.

Pidämme välttämättömänä sitä, että kaikkien toimenpiteiden covid-19 -epidemian ehkäisemiseksi tulee olla määräaikaista ja perustua parhaaseen mahdolliseen epidemiologiseen tilannearvioon. On alan kannalta kestävämpiä, jos hygieniata ja turvavälejä ohjeistetaan tai kokoontumisrajoituksia asetetaan varmuuden vuoksi tai ennenaikaisesti. On selvää, että jo turvavälien asettaminen vaikeuttaa ansaintamahdollisuuksia esittävän taiteen kentällä ja aiheuttaa taloudellisia haasteita.

Yksityiskohtaiset huomiot:

Kannatamme sitä, että alueelliset päätökset julkisten tilojen sulkemisesta voidaan tehdä vain määräajaksi eli kuukaudeksi. Päätös tulee myös kumota, jos edellytykset voimassa ololle eivät enää täyty. On tärkeää, että tämä koskee kaikkia toimialoja tasavertaisesti.

On tarpeen täsmentää soveltamisalaa yleisötilaisuuksiin nimenomaisesti yhdenmukaiseksi kokoontumislain kanssa. Nykytilanteessa tulkinta on vaikeaa ja aiheuttaa epäselvyyttä, ja esittävästä taiteesta on tullut esimerkiksi ravintolatiloissa rajoituksia tiukentava peruste, mitä ei koeta järkeväksi eikä oikeudenmukaiseksi. Jos soveltamisala jää laajemmaksi kuin kokoontumislaisissa, laista tulee selvästi ja tarkkarajaisesti käydä ilmi mikä on laajemman soveltamisen ala. Nykytilanteen epäselvyys häiritsee merkittävästi esittävän taiteen alalla.

Elinkeinotoiminnan rajoittamisesta tai keskeyttämisestä ei ole esityksessä määritelty taloudellista kompensatiota. Tämä on merkittävä puute, joka tulee korjata. Muuten rajoitukset aiheuttavat taloudellista ahdinkoa ja konkursseja.

Rajoitustoimet on välttämätöntä aina perustella ja niiden mitoitus suhteuttaa eri tahoille syntyvään haittaan. Yleisötilaisuuksien tiukkojen rajoitusten ja julkisten tilojen sulkemisen pitäisi aina olla viimesijainen toimenpide.

Toimivaltaisen viranomaisen päätätävällän sisältö tulisi avata laissa nykyistä selvemmin. Nykytilanteessa aluehallintovirastojen päätökset eivät täytä hallintolain vaatimuksia.

Helsingissä, 14. tammikuuta 2021

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'A' followed by a horizontal line and a small upward stroke.

Ahti Vänttinen
puheenjohtaja
Suomen Muusikkojen Liitto ry